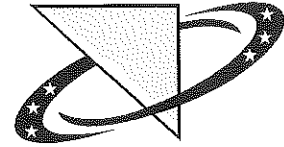

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина
Regulatorna agencija za komunikacije
Регулаторна агенција за комуникације

УП1: 03-29-5-991/17
Сарајево, 16. 2. 2018.

На основу чл. 46. став (3) тачка д) и 49. ст. (1) и (2) Закона о комуникацијама („Службени гласник БиХ“, број 31/03, 75/06, 32/10 и 98/12), чл. 16., 17. и 25. Правилника о поступку рјешавања кршења услова дозвола и прописа Регулаторне агенције за комуникације („Службени гласник БиХ“, број 18/05), а у вези са чл. 5., 9., 13., 18 и 20. Прегледа повреда и одговарајућих казни које изриче Регулаторна агенција за комуникације („Службени гласник БиХ“, број 8/17), рјешавајући по службеној дужности, у поступку против Радио телевизије Републике Српске – РТРС, Трг Републике Српске бр. 9, 78 000 Бања Лука, ради утврђивања кршења Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија („Службени гласник БиХ“, бр. 3/16), генерални директор Регулаторне агенције за комуникације, доноси:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Утврђује се да је Радио телевизија Републике Српске – РТРС прекршила члан 3. ст. (1) и (4) *Основни принципи* Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским радија.
2. За утврђено кршење из тачке 1. диспозитива овог рјешења изриче се новчана казна у износу од 5.000,00 КМ.
3. Утврђује се да је Радио телевизија Републике Српске – РТРС прекршила члан 5. ст. (2) и (7) *Правичност и непристрасност* Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским радија.
4. За утврђено кршење из тачке 3. диспозитива овог рјешења изриче се новчана казна у износу од 5.000,00 КМ.
5. За утврђена кршења из тачака 1. и 3. диспозитива овог рјешења изриче се јединствена казна у износу од 9.000,00 КМ, коју је Радио телевизија Републике Српске – РТРС дужна да плати у року од 15 дана од дана пријема овог рјешења на рачун Регулаторне агенције за комуникације: 1610000033470055, код Raiffeisen bank d.d. Босна и Херцеговина.
6. У случају непоступања по налогу из тачке 6. диспозитива овог рјешења, дужник се обавезује да повјериоцу, поред износа утврђеног главног дуга, исплати и законску затезну камату на износ главног дуга према Закону о висини стопе затезне камате, почев од дана извршности овог рјешења.
7. Носиоцу дозволе Радио телевизији Републике Српске – РТРС ставља се на знање да свако поновљено кршење одредби релевантних правила и прописа Агенције може резултирати изрицањем строжије санкције.
9. Жалба не одлаже извршење овог рјешења.

Образложење

Регулаторна агенција за комуникације (Агенција) је дана 25.11.2017. примила приговор гледатеља на прилог емитован у информативном програму Дневник 2 РТРС од 23.11.2017. у којем се наводи да емитовани садржај, између осталог, представља *"отворени позив на линч Бакире Хасечкић, жртве ратних злочина у Вишеграду"*. Иницирана наводима из приговора, Агенција је дана 04.12.2017. по службеној дужности РТРС упутила захтјев за доставу снимака предметног програма и коментара на наводе из приговора. Даном 12.12.2017. РТРС је доставио снимке предметног програма и коментар на наводе из приговора у којем се истиче да је *"емитован прилог о инциденту који се десио испред суднице Трибунала у Хагу, када је госпођа Бакира Хасечкић покушала да од једног од окупљених мушкараца одузме српску заставу. У прилогу није било говора о било каквом позиву на линч или говора мржње него само подсећање на раније активности Бакире Хасечкић. Међу њима је и присуство госпође Бакире Хасечкић приликом спаљивања српске заставе 1991. године у Вишеграду, прије почетка ратних дејстава. (...) Такође, у прилогу није негиран ниједан злочин, већ је скренута пажња на нарастајуће тензије поводом пресуде генералу Ратку Младићу и коинциденције да се госпођа Бакира Хасечкић поновно нашла у средишту пажње јавности због инцидента са заставом. У прилогу су емитоване изјаве саговорника који су позивали на смиривање тензије, а не ширење мржње и националне нетрпеливости. У прилогу нико није довео у питање страдање било којег народа или појединца нити потребу да сви одговорни за злочине морају да одговарају. У најави прилога је, такође, речено да је госпођа Хасечкић председница Удружења "Жена жртва рата", што сугерише да је и сама била жртва у рату."*

У току покренуте истраге, односно даном 14.12.2017., Агенција је примила још један приговор на предметни прилог емитован у Дневнику 2 РТРС од 23.11.2017. упућен од стране невладиних организација Мрежа за изградњу мира и Женска мрежа БиХ.

Анализом предметног садржаја спроведеној по службеној дужности Агенција је утврдила да је у прилогу у којем се спомиње Бакира Хасечкић емитованом у оквиру Дневника 2 РТРС од 23.11.2017. објављено сљедеће:

Спикер: *Јучерашњи инцидент испред Хашког трибунала када је председница Удружења „Жена-жртва рата“ из Вишеграда Бакира Хасечкић покушала да од мушкараца отме српску заставу само је један у низу инцидента у којима је учествовала. Вишеградским Србима добро је позната по антисрпским ставовима и говору мржње.*

Новинар у off-у: *Бакира Хасечкић била је пријератни општински службеник, један од истакнутијих активиста СДА. Да јој придјев „српски“ и српске заставе сметају показала је у јуну 1991. године када је на вишеградском тргу стајала раме уз раме с Муратом Шабановићем током паљења српске заставе. Након рата активности је наставила као председница Удружења „Жена-жртва рата.“ У Борачкој организацији Републике Српске сматрају да под плаштом ове невладине организације Хасечкићева шири мржњу према српском народу.*

Милисав Васић, БОРС Вишеград: *Њезини говори су таквог карактера да не доносе бољем суживоту свих грађана БиХ, тако да њезини исподи су стварно, онај, негативни...*

Новинар у off-у: *Да Хасечкићевој нису мили ни медији који долазе из Републике Српске показала је прије три године када је насрнула на сниматеља Алтернативне телевизије. У Вишеграду, родном мјесту Хасечкићеве, осуђују њено екстремно антисрпско понашање.*

Младен Ђуревић, начелник општине Вишеград: *Желим свима онима који покушавају на тај начин да скрену пажњу на себе да поручим да таквим примјерима, односно, таквим гестовима неће доћи до помирења које сви желимо.*

Перо Петровић, Председник ОО СНСД-а Вишеград: *Ако желимо суживот у БиХ, ако желимо да стварамо заједничку државу, онда не смије никоме да смета српска застава, јер то је застава српског народа и ако желе заједно да живе са Србима морају да поштују и ту српску заставу.*

Новинар у off-у: У ранијем периоду због инцидента које је изазвала, против Хасечичеве поднијето је неколико пријава надлежним органима. Пошто је Хасечичева од раније позната као сила која Бога не моли и којој нико ништа не може, по свему судећи, ово неће бити последњи пут да настоји привући медијску пажњу како би и даље ширила мржњу према свему што је српско.

На основу наведеног, Агенција је дошла до прелиминарног закључка да је емитовањем предметног садржаја дошло до могућег кршења члана 3 Основни принципи, ставови (1) и (4) у којима се наводи:

- (1) У аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија поштујуће ће се људско достојанство и основна права других, те ће се охрабрити слободно обликовање мишљења.
- (4) Пружалац медијске услуге слободан је у креирању и уређивању својих садржаја, уз поштивање професионалних и опћеприхваћених вриједносних и етичких стандарда.

те члана 5 Правичност и непристрасност, ставови (2) и (7):

- (2) Аудиовизуелним и радијским програмима ће се осигурати да сви програмски садржаји, а нарочито информативно-политички и програми о текућим догађајима, буду правични, непристрасни и избалансирани. Правичност, непристрасност и избалансираност постижу се објављивањем свих супротстављених ставова, било у истом програму или у низу других програма који представљају цјелину у обради одређене тематике.
- (7) Аудиовизуелним и радијским програмима ће се осигурати правичан третман појединаца и организација.

На основу наведеног, дана 18.12.2017. Агенција је РТРС упутила писмо навода о могућем кршењу горе наведених одредби Кодекса. РТРС је дана 27.12.2017. доставио одговор, истичући да је дописом од 12.12.2017. одговорено на наводе из приговора, те даље образлаже: “И даље остајемо при ставу да емитовањем прилога није прекршен Кодекс, нарочито ако се има у виду да управо члан 3 став (4) Кодекса омогућава пружаоцу медијске услуге слободу у креирању и уређивању садржаја, уз поштивање професионалних и опћеприхваћених вриједносних етичких стандарда. Имајући у виду горе наведено, молимо Вас да нам егзактно објасните који су то вриједносни и етички стандарди прекршени емитовањем прилога о Бакири Хасечич. Као председница Удружења “Жена-жртва рата” и јавна личност, нарочито јавна личност која у континуитету изазива медијску пажњу, госпођа Хасечич би требало да прије дјеловања промисли какве посљедице би могле имати њене акције. Такође, нико није довео у питање претходна негативна лична искуства госпође Хасечич, нити њен статус жртве рата. Истовремено сматрамо да је неприхватљиво да то буде изговор/алиби/оправдање за дјеловање у јавности које вријеђа национална осјећања других народа и константно изазива инциденте, укључујући и физичке нападе, а медији то не смију да извјештавају. Због свега наведеног, сматрамо да емитовањем овог прилога РТРС није прекршио Кодекс.”

Анализа предметног прилога показује да је РТРС особу о којој се извјештавало приказала искључиво у негативном свјетлу, односно као особу која: “је добро позната по антисрпским ставовима и говору мржње...” Овакав начин портретирања појединаца у медијима, у предметном случају г-ђе. Бакире Хасечич, као жртве рата, од стране самих новинара/уредника је потпуно неприхватљив и супротан свим начелима професионалне новинарске струке. Медији имају право и обавезу да извјештавају о свим темама од интереса, али на начин да се

крз обраду саме теме испоштује људско достојанство особа о којима се извјештава, нарочито особа које се у одређеном контексту сматрају рањивим групама јер су преживјеле одређене трауме, у шта свакако спадају и жртве рата. Стога, приступ у обради тема попут наведене треба бити, објективан, свеобухватан и слојевит.

У прилогу су употријебљени озбиљни закљчци и вриједносни ставови искључиво осуђујућег карактера и то од самог новинара, попут: *“Да јој придјев „српски“ и српске заставе сметају показала је у јуну 1991. године када је на вишеградском тргу стајала раме уз раме с Муратом Шабановићем током паљења српске заставе. Да Хасечићевој нису мили ни медији који долазе из Републике Српске показала је прије три године када је насрнула на сниматеља Алтернативне телевизије. У ранијем периоду због инцидента које је изазвала, против Хасечићеве поднијето је неколико пријава надлежним органима. Пошто је Хасечићева од раније позната као сила која Бога не моли и којој нико ништа не може, по свему судећи, ово неће бити последњи пут да настоји привући медијску пажњу како би и даље ширила мржњу према свему што је српско.”*

При томе је важно додати да и све изјаве које су емитоване поткрепљују искључиво негативан и осуђујући тон прилога. Позивање на улогу г-ђе. Хасечић као председнице Удружења “Жена-жртва рата”, као и изјашњење станице у којем се наводи да нико не доводи у питање њен статус жртве рата, не може се прихватити као аргумент да је њена улога жртве тиме уважена, напротив, овај дио изјашњења се може сматрати крајње циничним, имајући у виду контекст инцидента који је послужио као основ за прављење спорног прилога. Наиме, до инцидента који је послужио као основа за прилог о Бакири Хасечић дошло је у Хагу, испред зграде Међународног кривичног суда за бившу Југославију, у тренутку када се очекивало изрицање пресуде Ратку Младићу за ратне злочине почињене током рата у Босни Херцеговини, током којег, према емитованим снимцима, младић носи заставу са обиљежјима српског народа у непосредној близини Бакире Хасечић, жртве ратних злочина. Не улазећи у околности самог инцидента, Агенција не може не констатовати да је РТРС поступио крајње непрофесионално потпуно занемаривши актуелни тренутак унутар којег се инцидент десио, потпуно дакле занемаривши контекст инцидента који је представљен крајње једнострано, а у којем се Бакира Хасечић представља искључиво као “мрзитељ свега српског”. Оваквим представљањем, статус жртве Бакире Хасечић се потпуно деградира, вријеђа њено људско достојанство и демонстриран је крајње неправичан третман појединца.

Уважавајући слободу изражавања и уређивања садржаја, станице су дужне, приликом доношења одлуке о креирању и емитовању било којег програмског садржаја, да сагледају усаглашеност садржаја са примјенивим правилима и прописима Агенције. Слобода изражавања се не смије користити као оправдање за угрожавање достојанства особа о којима се извјештава. Начином на који је овај прилог конципиран, те начин на који је третирана проблематика овог прилога јасно показује кршење члана 3. Основни принципи ст. (1) и (4) Кодекса.

Задатак медија је и да охрабрују слободно обликовање мишљења код јавности, те подстичу плурализам мишљења у којем се не може дозволити да превлада само једна „истина“, само један став. РТРС, као јавна станица са специфичним улогом и одговорношћу, има и особиту дужност да подржи високе стандарде и професионализам у емитовању. Ово укључује производњу и емитовање програма заснованих на професионалном новинарству уз пуно поштивање принципа праведног и непристрасног извјештавања, гдје ће се представити све стране одређене приче. У поменутом програму, РТРС је пласирала низ озбиљних и оптужујућих изјава на рачун госпође Бакире Хасечић чије стајалиште није било укључено. Тенденциозна употреба озбиљних навода против г-ђе Хасечић од стране водитеља у најави и новинара у оквиру самог прилога, као и укључене изјаве појединих саговорника у прилогу,

довели су до необјективног и једностраног приказа обрађене теме, те самим тим и неправичног третмана г-ђе Хасечих у програму РТРС.

Сви програмски садржаји, а нарочито информативно-политички и програми о текућим догађајима, требају бити правични, непристрасни и избалансирани, како то предвиђа новинарска ступа, а посебно члан 5. Кодекса. Суштина информативног програма је у преношењу чињеница и информација којима се пружа увид у одређену тему на начин да јавност на основу њих може донијети властити суд. Начин извјештавања у прилогу о Бакири Хасечих је сасвим супротан прописаној одредби јер је РТРС кроз потпуно једностран прилог, без укљученог мишљења особе која је предмет прилога, утицала на формирање мишљења јавности и кроз упућујуће закључке новинара, при чему није била обезбијеђена нужна неутралност и избалансираност информација. Ове обавезе се односе на све кориснике дозвола, а нарочито на јавне РТВ сервисе којима је обавеза непристрасног извјештавања уграђена у Закон о Јавном РТВ систему БиХ, о чему се говори у члану 5. (Задатак Јавних РТВ сервиса) и члану 27 (Остваривање програмских принципа), као и члану 14. Закона о радио-телевизији Републике. Овај принцип уткан је и програмске принципе одређене дозволом Система, а самим тим и Дозволом РТРС-а, који налаже да *програм јавних РТВ сервиса служи интересима јавности и мора бити у складу са професионалним стандардима, као и прописима и правилима Агенције, те да су јавни РТВ сервиси дужни су осигурати разноврстан и избалансиран радијски и телевизијски програм, који испуњава високе етичке стандарде и стандарде квалитета, поштивања људског живота, достојанства и физичког интегритета личности, те промовирања демократских слобода, друштвене правде и међународног разумијевања и мира.*

Објективним и избалансираним информацијама у информативним програмима, станица теба подстицати формирање слободног мишљења, пружајући све релевантне чињенице без наметања одређеног става како би се омогућило гледатељима да формирају лични суд према одређеним питањима, што у предметном програму није случај. На основу претходно утврђеног јасно је да РТРС у својим програмима није испоштовала наведене принципе како су прописани ставовима (2) и (7) члана 5. Кодекса.

Интерна комисија Агенције која је радила на овом предмету састала се дана 14.2.2018, те се приступило расправи о приједлогу казне, а у складу са примјењивим одредбама Прегледа повреда и одговарајућих казни које изриче Агенција (Преглед).

С обзиром на наведено, те констатацију да је РТРС у овом случају прекршила члан 3. ст. (1) и (4) *Основни принципи* и члан 5. ст. (2) и (7) *Правичност и непристрасност* Кодекса, Интерна комисија Агенције која је радила на овом предмету приступила је расправи о приједлогу казне, а у складу са примјењивим одредбама Прегледа. У складу са општим правилима за одређивање казне одређених чланом 13. Прегледа, Агенција је узела у обзир све околности приликом одређивања казне, а нарочито одговорност кршитеља, побуде из којих је кршење учињено, тежину повреде и околности под којима је кршење учињено.

У члану 5. Прегледа наведено је да је сврха кажњавања између осталог, обезбјеђење поштивања Закона и прописа РАК-а, као и утицај на починиоца, као и на остале, да убудуће не чине кршења.

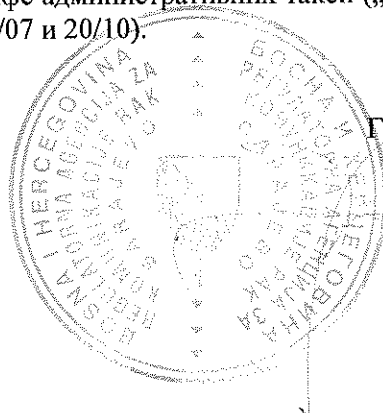
Увидом у евиденције о изреченим казнама утврђено је да у последње двије године ово прво кршење члана 3 ст. (1) и (4), а трећи пут да је РТРС прекршио став 2), те други пут став 7)

члана 5. Кодекса¹. Према се формално гледајући у овом случају ради о кршењу истих одредби, односно ставова (2) и (7) члана 5. Кодекса што би се у складу са чланом 9.(2) Прегледа могло сматрати поновљеним кршењем, Агенција је констатовала да се у предметном случају ради о програмском садржају чији је контекст потпуно другачији у односу на претходна кршења ове врсте. Агенција је констатовала да овај пропуст нема додатну тежину у односу на претходно утврђена кршења релевантних одредби Кодекса, што је узето као олакшавајућа околност код одређивања и изрицање висине казне као у диспозитиву овог рјешења.

Према члану 9. новчана казна се изриче у одређеном износу, који мора бити у границама прописаним Законом и овим Прегледом, у члану Члан 18. (Основни принципи) наводи се да ће се пружалац медијских услуга који прекрши одредбе Кодекса које се односе на основне принципе, казнит ће се новчаном казном од 1.000,00 КМ до 75.000,00 КМ, док се у члану 20. (Правичност и непристрасност) Прегледа наводи да ће за кршење одредби која се односе на принципе правичности и непристрасности изрећи новчана казна у распону од 2.000,00КМ до 60.000,00КМ.

Интерна комисија Агенције је дана 15.2.2018. доставила записник генералном директору, који је исти прихватио.

Упутство о правном лијеку: Против овог рјешења може се изјавити жалба Вијећу агенције у року од 15 дана од дана достављања истог. У складу са чланом 47. став 2. Закона о комуникацијама, жалба не одлаже извршење. На жалбу се плаћа 10,00 КМ административне таксе по Тар. Бр. 2. (образац у прилогу). Тарифе административних такси („Службени гласник БиХ“, број 16/02, 19/02, 43/04, 08/06, 76/06, 76/07 и 20/10).

Генерални директор,

Предраг Ковач

Прилог: Образац за уплату административне таксе

Доставити:

- РТРС – Радио телевизија Републике Српске- Телевизија Републике Српске
- Сектор за опште и правне послове
- у спис

¹ Рјешењем УП1: 03-29-5-251/17 од 10.07.2017. за кршење члана 5. (ст. 2., 3., 6., 7.) Кодекса о аудиовизуелним медијским услугама и медијским услугама радија, РТРС-у је првостепени орган, Агенција изрекла новчану казну у износу од 29.000,00КМ. Савјет Агенције је на сједници одржаној дана 03.10.2017. донио Рјешење УП2: 03-29-7-14/17 којим је новчана казна смањена на 19.000КМ сматрајући да би се изрицањем и ниже новчане казне постигао циљ због којег је рјешење донесено. Такођер Рјешењем УП1:03-29-5-893/17 од 9.2.2018. за кршење члана 5. (ст. 2., 3. и 6.) Кодекса, РТРС-у првостепени орган Агенције изрекао је новчану казну у износу од 28.000,00КМ.

Obrazac br. 2

TAKSA - TAR BROJ 2

ZA ŽALBU PROTIV RJEŠENJA I ZAKLJUČKA (kad je dozvoljena posebna žalba)

Uplatilo je (ime, adresa i telefon) _____

Sviha oznake: **ADMINISTRATIVNA TAKSA**
(NAZIV/BROJ AKTA/PREDMETA PO
KOJEM SE VRŠI UPLATA)

Primalac/Primateelj: _____
JRT - TREZOR BIH - TAKSE

Račun pošiljaoca /
pošiljalca

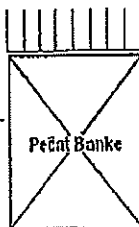
Račun primaoca
primatelja

KM **10,00** HRNO

Mjesto i datum uplate: _____

Potpis i pečat
nalogodavca: _____

Potpis ovlaštenog lica: _____

samo za uplate javnih prihoda

Broj poreznog obveznika	_____	Vrsta uplate	0
Vrsta prihoda	7 2 2 1 0 2	- Porezni period - Od: _____ Do: _____	
Općina	_____	Budžetska organizacija	0 7 0 4 9 9 9
Poziv na broj	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0		

NAPOMENA:

UPLATNI RAČUNI:

- 3380002210018390 (Unikredit banka d.d. Mostar)
- 5520040002547572 (Hypo Alpe Adria Bank a.d.)
- 5517902220404858 (Unikredit banka a.d. Banja Luka)
- 1610000010751006 (Raiffeisen banka)

U RUBRIKU **IDENTIFIKACIONI BROJ** PRAVNA LICA UPISUJU
IDENTIFIKACIONI TRINAESTOCIFRENI BROJ, A FIZIČKA LICA
JMBG ILI POLJE POPUNITI BROJEVIMA "1" AKO UPLATU VRŠI STRANAC

U RUBRIKU **OPĆINA** UPISUJE SE ŠIFRA OPĆINE
PREBIVALIŠTA – SJEDIŠTA UPLATIOCA

POREZNI PERIOD. - TREBA DA ODGOVARA DATUMU UPLATE;

**NAKON IZVRŠENE UPLATE 5. PRIMJERAK UPLATNICE SE
DOSTAVLJA AGENCIJI**